

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 733
van **ANN DE MARTELAER**
datum: 18 augustus 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Woonzorgcentra (wzc's) - Personen met een handicap

In 2003 voerde het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) een studie uit naar het aantal personen met een handicap jonger dan 65 jaar die in een woonzorgcentrum (wzc) verbleven. We lezen in de eindconclusie: "Niet verkrijgen van de nodige en gerichte verzorging, beperkte sociale contacten en een onaangepaste of ontbrekende dagbesteding: voor sommige bewoners is een rusthuis/rvt duidelijk geen geschikte oplossing. Op zich kan dit een structureel gegeven voor het beleid vormen. En is het feit dat om en bij de 350 personen jonger dan 55 jaar tussen bewoners van gemiddeld 75-80 jaar wonen op zich al niet een structureel gegeven?"

Op basis van het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 24 juni 2016 kunnen budgethouders opgenomen worden in de sector ouderenzorg, waarbij er drie mogelijkheden zijn: de erkende ouderenvoorziening heeft ook een VAPH-vergunning; de erkende ouderenvoorziening neemt op eigen initiatief buiten haar erkenning ook maximum 15 budgethouders op; de erkende ouderenvoorziening neemt binnen haar erkende capaciteit ook personen met een persoonsvolgend budget (PVB) op.

Daarnaast mag een erkend wzc, indien er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere gepaste zorgaanbiedingen beschikbaar zijn, jongere gebruikers opnemen. Daartoe moet een verslag ter beschikking gesteld worden (BVR 24 juli 2009).

Niettegenstaande dit besluit leiden we af uit het antwoord op een eerdere schriftelijke vraag (nr. 475 van 9 maart 2017 aan minister Vandeuren) dat het VAPH geen cijfers bijhoudt van het aantal personen erkend door het VAPH maar verblijvende in een wzc. Via de gegevens met betrekking tot de zorgverzekering werd toen afgeleid hoeveel personen in Vlaanderen en in Brussel een lopend dossier residentiële zorg hebben.

Vandaag stellen we vast dat personen, wanneer zij een volledig VAPH-traject doorlopen hebben, bij gebrek aan aangepaste opvang en omwille van noodzaak opgenomen werden in een wzc, urgentiecode 2 krijgen, omdat men ervan uitgaat dat ze een oplossing hebben.

1. Welk gevolg werd er gegeven aan de studie van 2003 met de geciteerde eindbevinding?
2. Zijn er cijfergegevens beschikbaar bij het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin met betrekking van het aantal -65-jarigen die in een wzc verblijven of een beroep doen op de dagbesteding?

Indien ja, kunnen deze voor 2017, 2018, 2019, 2020 verkregen worden?

Indien niet, komt dit dan door een onvoldoende inspectie van de verslagen die door de wzc's ter beschikking moeten worden gesteld en waar het BVR naar verwijst?

3. Bij negatief antwoord op vorige vraag, heeft het VAPH via de lopende dossiers zorgverzekering dan zicht op het aantal -65-jarigen met een handicap die in een wzc verblijven voor Vlaanderen en Brussel en dit voor 2017, 2018, 2019, 2020?
4. Hoeveel erkende ouderenvoorzieningen hebben ook een VAPH-vergunning? Hoeveel VAPH-gebruikers verbleven hier dan in 2017, 2018, 2019, 2020?
5. Hoeveel erkende ouderenvoorzieningen namen op eigen initiatief buiten hun erkenning ook budgethouders op in 2017, 2018, 2019, 2020? Kan er een overzicht van deze wzc's verkregen worden?
6. Hoeveel erkende ouderenvoorzieningen namen binnen hun erkende capaciteit ook personen met een persoonsvolgend budget op in 2017, 2018, 2019, 2020?
7. Personen met een handicap jonger dan 65 die in een wzc verblijven en op de wachtlijst staan, krijgen momenteel urgentiecode 2.

Hoeveel van deze mensen konden toch een persoonsvolgend budget krijgen, vanaf 1 januari 2017 om zodoende de overstap te maken naar een meer aangepaste zorg?

ANTWOORD

op vraag nr. 733 van 18 augustus 2020

van **ANN DE MARTELAER**

1. Er werd geen specifieke actie ondernomen naar aanleiding van deze conclusie. Deze groep zorgvragers kan een aanvraag indienen voor een persoonsvolgend budget voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp, waarbij de vraag geprioriteerd zal worden en vervolgens chronologisch (aanvraagdatum) geordend wordt in een van de drie prioriteitengroepen. Bij de beoordeling van de dringendheid van zorgvragen wordt rekening gehouden met de kloof tussen de huidige ondersteuning en de gewenste ondersteuning. Hierdoor komen mensen met een vraag naar persoonsvolgend budget die reeds opgenomen zijn in een residentiële setting (ook al is die niet 100% aangepast aan hun noden) doorgaans in prioriteitengroep 2 terecht.

2. In 2019 verbleven 1.919 bewoners jonger dan 65 jaar in een woonzorgcentrum.

Deze cijfergegevens zijn op basis van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden bij residentiële zorg (vroeger de zorgverzekering) en hebben enkel betrekking op Vlaanderen, exclusief Brussel.

Er zijn 140 registraties van bewoners jonger dan 65 jaar in Brussel, maar het kan dan ook gaan om woonzorgcentra die door de GGC of de COCOF erkend zijn.

Zorg en Gezondheid heeft geen registraties over de bewoners jonger dan 65 jaar die in 2019 in een centrum voor kortverblijf, een dagverzorgingscentrum en een groep van assistentiewoningen verbleven in Vlaanderen en Brussel.

Bijlage 11 van het stambesluit ter uitvoering van het woonzorgdecreet bepaalt in artikel 58 dat woonzorgcentra tot 10% van de erkende capaciteit bewoners mogen opnemen jonger dan 65 jaar. Indien zij meer bewoners jonger dan 65 jaar huisvesten dan houdt het woonzorgcentrum voor iedere bijkomende bewoner boven die 10% een verslag van een interdisciplinair team van het woonzorgcentrum, een ziekenhuis of een personeelslid dat in de thuiszorg werkt, ter beschikking in de woonzorgvoorziening waaruit blijkt dat er in de woonomgeving van de bewoner geen gepaste opvang beschikbaar is en dat de opname in het woonzorgcentrum beantwoordt aan de zorg- en ondersteuningsvragen van de bewoner in kwestie.

Woonzorgcentra kunnen ook een gemotiveerd verzoek richten aan het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid om de doelgroep jonger dan 65 jaar uit te breiden. Dat verzoek bevat minstens de volgende elementen:

- 1° het aantal opnamemogelijkheden het woonzorgcentrum wil voorbehouden voor die groep van bewoners en een omschrijving van de doelgroep;
- 2° samenwerkingsverbanden met een of meer en gespecialiseerd in de doelgroep voorzieningen en een toelichting bij de toelidingsafspraken;
- 3° de nodige bewijsstukken dat het woonzorgcentrum over voldoende personeel, competenties en expertise beschikt.

De uitvoering van het woonzorgdecreet trad in werking op 1 januari 2020. Voorzieningen hebben de tijd tot eind december 2022 om aan deze specifieke erkenningsvoorwaarden te voldoen.

Er zijn goede redenen om toe te staan dat woonzorgcentra zich ook richten naar gebruikers jonger dan 65 jaar, bijvoorbeeld:

- Mogelijks ligt het woonzorgcentrum dichterbij de buurt of verblijft er een familielid/kennis in het woonzorgcentrum.
- Woonzorgcentra die zich tot een ruimere doelgroep richten en expertise delen binnen een samenwerkingsverband. Het voornaamste is dat het woonzorgcentrum kan beantwoorden aan de individuele zorg en ondersteuningsnoden van iedere bewoner (ook jonger dan 65 jaar) en in een gepast activiteiten aanbod voorziet.

3. Zie antwoord op vraag 2. Er zijn geen bijkomende gegevens beschikbaar.
4. Het VAPH kan via automatische rapportering niet nagaan of de rechtspersonen die een VAPH-vergunning hebben ook een erkenning als WZC hebben. Dit vraagt heel wat manueel opzoekwerk.
- 5-6. Het VAPH kan niet automatisch rapporteren over het aantal opnames binnen WZC binnen en buiten erkenning. Er kan wel gerapporteerd worden over het aantal overeenkomsten met organisaties binnen het beleidsdomein WVG die tot 15 cliënten met een PVB kunnen ondersteunen. In 2017 werden 13 dergelijke overeenkomsten geregistreerd, in 2018 waren dat er 33 en in 2019 ging het om 51 overeenkomsten.
7. Bij de beoordeling van de dringendheid van zorgvragen wordt rekening gehouden met de kloof tussen de huidige ondersteuning en de gewenste ondersteuning. Hierdoor komen mensen met een vraag naar persoonsvolgend budget die reeds opgenomen zijn in een residentiële setting doorgaans in prioriteitengroep 2 terecht. Het VAPH houdt voor de mensen die in de prioriteitengroepen niet systematisch bij of zij andere in een WZC of andere setting verblijven. We kunnen hierover dan ook geen cijfers geven.